

aan den kerkelijken hemel waar te nemen. Vonken spatten over. De brand breidde zich uit.

Maar het moeilijkste kwam voor Luther nog. En zijn reformatie werd nog opnieuw gereformeerd door Calvijn. En na Calvijn moest de reformatie weer voortgezet, hier te lande door den strijd tegen de Remonstranten.

De reformatie was pas afgeloopen toen... de reformatie intrad.

Zou ook de kerk kunnen gereformeerd worden op een eenigen dag? Zou ook de gemeente kunnen herberen worden op een eenige reis?

Houd den hervormingsdag als datum in eere! Maar vier hem niet alsof hij aan de gansche reformatie het licht schonk.

De hervormingsklanken op 31 October zijn vaak zoo valsch.

Zij doen u dikwijls aan, alsof het gedragen „Een vaste Burcht is onze God“, doorbroken wordt door een wilden, dronken Jasz-band.

Het „wij gaan ten hemel in“ wordt soms op den voet gevolgd door het „wij gaan de wereld in“. De reformatie heeft immers plaats gehad?

Daarmee zijn we toch klaar? Klaar?

Ziel, houd u ver van dit gedoe! Met de reformatie uwer kerk zijt gij nooit klaar.

Vraagt de eerste reformatie een tijdperk, de voortgaande reformatie, welke daarna komt, vordert al de eeuwen, welke de kerk nog van Christus' wederkomst scheiden.

Alleen door de zich steeds reformeerende kerk kan de bede geslaakt: Kom haastig, Heere Jezus! Daarin is zij gelijk aan de zich altoos reformeerende ziel.

Wat verlangen zoudt gij hebben naar uw Jezus, indien gij wel een eerste bekeering gekend hadt, maar de doorgaande bekeering u zou hebben ontbroken?

Slechts voortgezette reformatie doet u, o ziel, en doet de kerk des Heeren juichen: „wij erven koninkrijken“.

HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

Synode-Indrukken.

IX.

De Bijbelvertaling III (Slot).

Na drie argumenten tegen het voorstel-Leiden inzake een verbeterde bijbelvertaling besproken te hebben, willen we er nog een paar onder de oogen zien.

Een vierde argument dan luidde, dat ons Gereformeerde volk met alle zielevezelen gehecht is aan de Statenvertaling.

Zul geen argument maakt indruk.

Het is volkomen waar, dat opvolgende generaties van Gereformeerden hun troost hebben geput uit, hun leiding hebben ontvangen van onze Statenvertaling.

Het kan dan ook niet verwonderen, dat de Statenvertaling hun lief is geworden.

Maar zou ons Gereformeerde volk die vertaling meer liefhebben dan de Schrift zelf?

Er kunnen er zoo gevonden worden.

Doch de kern van ons Gereformeerde volk is daarvoor te godvruchtig.

Zij buigen voor het Woord des Heeren omdat het 's Heeren woord is. En zij kennen dat woord alleen uit een vertaling.

Zoodra hun echter blijkt, dat een vertaling op meerdere plaatsen onzuiver is, dan kunnen zij die plaatsen niet langer als 's Heeren woord aanvaarden.

En waar zij dan met den psalmist betuigen: „In God zal ik het woord prijzen, in den Heere zal ik het woord prijzen“, daar moet bij hen het verlangen rijzen om ook op die plaatsen het zuivere woord des Heeren te kennen.

Al zouden dan die plaatsen in de Statenvertaling nog zoo dierbaar klinken, de waarheid Gods gaat hen bovenal.

Een gebrekkige, den zin niet juist weergevende vertaling te verkiezen boven een juiste, omdat de eerste zoo oud en eerbiedwaardig is en het gevoel zoo lieflijk aandoet is (men moge er nog zoo over toornen, dat in dit verband zulk een krasse uitdrukking gebruikt wordt) valsch konservatisme.

Het is eigenlijk nog erger.

Het is (wij schrijven dit alleen tot opscherping der broederlijke liefde) het is voor de teeders konscientie afgoderij.

Ook hier wenkt het beeld onzer trouwe vaders.

Ook zij zagen zich geplaatst voor het geval, dat velen aan een bestaande vertaling als verkleefd waren.

De invoering van de Statenvertaling heeft dan ook heel wat voeten in de aarde gehad.

Toch meenden de Dordtsche vaders hiervoor niet te mogen wijken.

Zij vingden aan met een betere vertaling en zetten door.

Zij zagen niet angstvallig hen naar de oogen, die niet beter wisten.

Wie dit thans wel doen, hebben zich voor het vrome voorgelacht te schamen.

Hun houding ligt niet alleen niet in de lijn van de Synode van Rotterdam in 1917, maar ook niet in die van de Synode van Dordrecht in 1618, 1619.

Ook wij beschouwen de Statenvertaling als een kostelijk erfgoed.

Wij willen haar niet slechts als curiosum uit het verleden bewaren, maar haar nog in het heden gebruiken.

Wij persoonlijk (we hebben dit reeds meermalen doen uitkomen) zijn dan ook voorstanders van een herziening der Statenvertaling en niet van een geheel nieuwe vertaling.

Onze Statenvertaling mag o.i. niet afgedankt, maar dient verbeterd.

Er blijve behouden, wat eenigszins naar den toets van den oorspronkelijken tekst behouden kan worden.

Maar wat er onjuist in is, moet worden verwijderd.

Mocht een ziel daaraan gehecht zijn, dan moet ze ervan worden losgesneden.

Want dan zou zij zich gehecht hebben aan eens menschen woord en niet aan Gods Woord.

Dat mag de kerk des Heeren niet toelaten.

O, dat men het toch leerde inzien: bij een verbeterde bijbelvertaling gaat het ten laatste hierom: doet de afgoden uit uw midden wege!

Wie zich op het standpunt stelt: ons volk is zoo aan de Statenvertaling gehecht, zal dat argument telkens opnieuw kunnen aanvoeren.

Niet maar in 1927, maar ook in 1957 en zijn kinderen of kindskinderen zullen er zich van kunnen bedienen in 2007, indien althans de wereld nog zoo lang staat.

Daarmee kan men altijd wel de verbetering pogen tegen te houden.

Zoolang ons Gereformeerde volk niet anders dan de Statenvertaling kent, zal het daaraan wel gehecht blijven.

Wij twijfelen er niet aan of dit argument is ernstig bedoeld.

Maar het mag niet ernstig genomen.

Het mag niet om der waarheid, om 's Heeren Woords wil.

Over een vijfde argument zullen we maar haastig heenstappen.

We willen erkennen (wij schrijven hier immers indrukken?), dat dit ons zeer heeft gedaan.

Het was van dezen inhoud: de drang naar een verbeterde bijbelvertaling komt voort uit een zeker intelektualisme.

Volledigheidshalve zij hier vermeld, dat hij, die dit argument te berde bracht, eraan toevoegde: ik weet niet goed, hoe ik het moet uitdrukken.

Hij bedoelde het wel wat anders.

Maar hij zei het zoo.

En waar wij naar de bedoeling niet kunnen gissen, maar alleen op het verder uitgewerkte argument hebben af te gaan, daar kunnen wij niet anders verklaren, dan dat deze tegenstander van het voorstel-Leiden dit had moeten uitschakelen tot tijd en wijle hij de passende uitdrukking voor zijn bedoeling had gevonden.

De drang naar een verbeterde bijbelvertaling is intelektualistisch?

De behoefte om eerbiedig te hooren niet naar wat menschen er te goeder trouw van gemaakt hebben, maar naar wat God werkelijk spreekt... intelektualistisch?

De gehoorzaamheid aan de vermaning om te luisteren naar wat de Geest (en niet een geest) tot de gemeenten zegt... intelektualistisch?

Als schapen te willen letten op de stem van den Goeden Herder en op de Zijns alleen... intelektualistisch?

Neen, daar zit juist waarachtige mystiek in.

De mystiek, die al haar wortelen wil slaan in het woord.

Mystiek en woord zijn niet te scheiden.

Maar zal de mystiek zuiver blijven, dan moet ze ook hebben het zuivere woord.

De bedoelde tegenstander van het voorstel-Leiden heeft onze grootste sympathie.

Dit mag ons echter niet beletten het uit te spreken, dat hij met dit argument tegenover de voorstanders veel, veel te ver is gegaan.

Hij heeft hen getroffen op een der gevoeligste plaatsen van hun geloofsleven.

En dat onverdiend.

Het argument, dat nog het meest klemmend kon heeten, kwam achteraan.

Dezelfde mannen, die voor een verbeterde vertaling zouden hebben te zorgen, zijn nu bezig aan den voorarbeid. Haal hen van dit werk niet af. Zij kunnen immers geen twee dingen tegelijk doen? Zoo pleitte men.

Oppervlakkig valt hiervoor wel wat te zeggen.

Toch... het was de vraag niet of deze mannen nu reeds een verbeterde vertaling wilden bezorgen, maar of zij onderzoeken wilden, of thans niet de tijd gekomen was om zulk een verbeterde vertaling op te stellen en zoo ja, of zij daarvoor regelen wilden formuleeren.

Voor dat onderzoek was hun een tijd van minstens twee jaar gegund.

Daarom behoefde heusch den verderen voorarbeid niet te lijden.

Ook hebben wij vroeger reeds niteengezet, hoe

zelfs verbetering der bijbelvertaling en voltooiing van den voorarbeid zonder veel tijdverlies kunnen samengaan.

Maar het opmerkelijkste is wel dit, dat de bedoel- de mannen wel tijd hebben voor medewerking aan een eventueelen nationalen bijbel, uitgaande van het Nederlandsche Bijbelgenootschap.

Wij duiden hun de medewerking daaraan volstrekt niet euvel.

Ieder van hen zij in zijn gemoed ten volle verzekerd.

Maar dit mag toch zeker wel gekonstateerd, dat een zgn. nationale bijbel niet ligt in de lijn van 1917.

Het rapport van de Synode van Rotterdam sprak uit, dat een vertaling „reeds ernstige bezwaren kan medebrengen, zoodra de verraardigers niet met beslistheid de inspiratie der Schrift belijden en in het algemeen, wanneer zulk een vertaling niet de kerkelijke keur heeft ontvangen“. En op de principiële kwestie „of de herziening der Bijbelvertaling eene zaak is ten aanzien waarvan de geïnstitueerde Kerk een roeping heeft te vervullen“, wordt bevestigend gemiddeld.

Onder dit rapport staan ook namen van exegeten van professie, de hoogleeraren F. W. Grosheide, A. Noordzij en J. Ridderbos.

Volgens hen is het alzoov tenore reeds uitgemaakt, dat de zoogenaamde „nationale bijbel“ ernstige bezwaren kan medebrengen.

Want het is van genoegzame bekendheid, dat niet allen, die aan dien „nationale(n) bijbel“ medewerken, met beslistheid de inspiratie der Schrift belijden.

Natuurlijk matigen wij ons niet het monopolie van „kijken“ aan.

Maar wij voor ons hebben er dezen kijk op, dat deze „nationale bijbel“ nooit de keur van onze kerken zal ontvangen en nog minder er bij ons Gereformeerde volk zal ingaan.

Daarom bejammeren we het — bij alle hoogachtung van hen uit onzen kring, die daaraan meedoen — dat daaraan tijd en kracht verspild wordt.

Hooveel beter konden beide — tijd en kracht — worden besteed aan een eigen vertaling.

Daarom ook dit laatste argument, hoewel het relatief het sterkst is, is toch innerlijk zwak.

Het voorstel-Leiden vond ook warme verdedigers.

De grijs professor Lindeboom beijverde zich met verschillende fouten in de Statenvertaling aan te toonen.

Professor Honig merkte zeer ter snede op, dat in Zuid-Afrika, waar de krachten nog minder talrijk zijn dan ten onzent, een vertaling in bewerking is, waarbij niet eenvoudig het Hollandsch wordt omgezet in het Afrikaansch, maar waarvan de oorspronkelijke tekst ten grondslag wordt gelegd.

Ook wij zeiden, wat we meenden te moeten zeggen.

Het heeft niet mogen baten.

Maakten dan de zes argumenten, boven ontleed, zooveel indruk?

Wij gelooven het niet.

Het debat viel o.i. op een ongelukkig moment.

Op het gelaat der Synode teekende zich zekere moeheid af.

Men zag waarschijnlijk tegen den berg van arbeid op, die na de aanneming van het voorstel-Leiden wel niet binnen de drie jaar, maar later, oprijzen zou.

Het voorstel van onderling Van Beeck Calkoen leverde de proef op de som.

Het ging nog minder ver dan het voorstel-Leiden.

Het vroeg slechts, dat er Deputaten zouden worden benoemd, „die nagaan, welke resultaten de arbeid ter voorbereiding der overzetting der Heilige Schrift en welke vrucht deze arbeid heeft voor de kerken“. Hier werd dus nog minder verlangd dan één spijker met een kop.

Toch kon zelfs dit minimum geen genade vinden.

Zij, die de Synode niet hebben meegemaakt, kunnen voor zulk een geestesgesteldheid geen verklaring vinden.

Men heeft mij gevraagd: maar waarom hebt gij het bij éénmaal spreken gelaten, waarom hebt gij er niet op aangedrongen van repiek te mogen dienen, waarom hebt gij niet volgehouden?

Laat ik hierop mogen antwoorden: het aanvoelen van de moeheid, waarin de Synode op dat oogenblik verkeerde, deed mij dit als niet raadzaam voorkomen.

Toen de voorzitter voorstelde na de eerste rondedadelijk tot stemmen over te gaan, werd dit van onderscheiden kanten gretig aangegrepen.

Men voelde het gevaar niet, dat achter de verwerping van het voorstel-Leiden school.

Was dit voorstel aan de orde gekomen na het debat over den „uitbouw“ der belijdenis, het ware waarschijnlijk een geheel ander lot beschoren geweest.

Wat echter na de verwerping van het voorstel-Leiden ons zoo goed deed, dat, hoewel dit met groote meerderheid van stemmen geschiedde, verschillende Synode-leden ons verzekerden, dat zij dit besluit diep betreunden.

Men kon het merken: het ging hun aan het hart.

Wij voor ons verzekerden onmiddellijk, dat wij

met v
onze C

In c
ernstig

nen h

Wij
in dit

Reco
voor.

Onze
met di

Zelfs
de ras

komen.

De l

Th

sch
moes

Zelfs

putat

Zoc

ter s

of be

een s

over

het v

jaren

delig

Kor

en ge

van

Staten

heeft

om z

men

gaan

stellen

Nie

verla

treff

boren

voor

goed

en in

inksp

aange

moet

op be

Men

en ze

Leids

Nal

de S

Jen n

Zulke

Inde

paardje

Het

gedacht

Da n

Niets

het ge

Op d

Gods

Het z

Zoo i

Het

dezer

Maar

kerke

Het

moed

Het z

zijner

Naar

verschil

van eer

mansch

derland

een Au

worden

ook, als

het No

slechts

serie, d

die, in

uitgave

publiek

Tot d

kendhe

sche S

sieben

des alt

gevestig

ken zijn

in vert

alle bij

die ook

handel

Bijna

Diers a

verschel

voortref

al eenij

was vo

ligt het

op de